

med Nordstjerneordenen; 1839 er han udnævnt til Etatsraad. Kort efter Hjemkomsten blev han i Gjentofte viet til Fröken *Christiane Heger*, med hvem han paa Bakkehuset var bleven forlovet, — og tog derpaa til Christiansholm, som hans bestandige Velynder Grev *Schimmelmann* havde tilbudt ham til Sommerbolig. Herfra udgik *Aly* og *Gulhundy* og *Stærkodder*; og en Mængde lyriske Digtninger (1811—13) forögede den Skat, hvormed Danmark i hans förste Samling var bleven beriget. Sovedrikken (allerede för Udenlandsreisen), *Faruk*, *Ludlams Hule* digtede han til *Weyses*, *Röverborgen* til *Kuhlaus Composition*. Han har grebet den længst forsvundne Olds kraftigste, skjönne Billeder og hentryllet dem i levende Skikkelse for vort Öie. *Haghart* og *Signe*, *Helge* (1814), *Hroars Saga*, *Nordens Guder* (1819), *Erik* og *Abel* (1820), *Væringerne* i

Myklegard (1826), *Hrol Krake* (1827), *Carl den Store*, *Dronning Margrethe*, *Tordenskjold*, *Socrates*, *Oluf den Hellige*, *Knud den Store* skulle vidne for os og de kommende Slægter om Poesiens gyldne Tid i vort Fædreland, vidne om, at Digterkronen ei tilfaldt nogen værdigere Skjald, da Biskop *Tegnér* i Lunds gamle Domkirke satte *Laurbærkrandsen* paa hans Hoved (1829). Og naar han engang — gid seent! — hviler hos sine forudgangne Kjære paa Kirkegaarden, paa den Plet, hvortil hans helligste Erindringer ere knyttede: da skulle ogsaa vi følge Vinket i hans Ord til sine Börn:

“Men har alt Sövnens Broder venlig lukt
Den kjære Faders Öie, Flammen slukt,
Og hviler han med Moder hist i Haven;
Da skal I Alle læse Digtet der
En Sommerqvæl, naar hvide Maaneskjær
Med sine Alfevinger dækker Graven.”

THORVALDSEN.

Bertel Thorvaldsen er födt 19de November 1770 i Kjöbenhavn. Hans Fader, Islænder af Herkomst, var Billedskjærer ved Holmen; Moderen, *Karen Grönlund*, var en Præstedatter fra Jylland. De fattige Forældre kunde ei anvende Meget paa hans Opdragelse; men da han röbede Anlæg til Tegning, kom han dog i Kunstakademiets Skoler uden Betaling. Her arbeidede han nu med ufortröden Flid og saae sine Bestræbelser lönnede, da han 1787 vandt den mindre Sölvmedaille og 2 Aar efter den store. Og ligesom han efter Evne sönligt stræbte at forsöde sin gamle Faders Kaar, saaledes tog ogsaa det algode Forsyn sig faderligt af ham ved at tilføre ham saadanne Mænd, der vidste at udvikle og frede om hans fremblomstrende Talent. Saaledes blev Historiemaleren *Abildgaard* opmærksom paa den syttenaarige Yngling, der allerede to Gange havde

vundet Palmen, og han bidrog ikke lidet til at luttre hans Sands og skjærpe hans Blik. Og da *Thorvaldsen* 1791 vandt den mindre Guldmedaille, kom han i Berörelse med den fortræffelige *Christian Reventlov*, Statsministeren, der forskaffede ham baade Penge og Erhverv, indtil en videre Udsigt aabnede sig for ham, da han 1793 fik den store Guldmedaille (Opgaven var: Apostl. Gjern. Peter helbreder en Værkbruden ved Templet) og derved havde Adkomst til Reisestipendiet. Dog, skjönt han allerede tidligere ved gode Bögers Læsning havde sögt at befordre sin Dannelse, var der alligevel Meget tilbage for ham at indhente. Hans Reise blev derfor udsat i nogle Aar, og först 1796 gik han ombord paa et Orlogsskib, efterat den trofaste Sön til Afskeed havde bragt sine Forældre nogle sammensparede Dukater. Han savnede vist ei den bedste Velsignelse, da han forlod sit Fædreland!

faste
oldet
der
han
han
Aca-
han
om
har
ned-
ader-
rt et
Som
enus,
Frise
ange
hans
olaus
hten-
radin
Byron
entet
jøndt
over
hans
us og
t. —
t med
rede;
anden
els i
disse
ndets
otiske
te en
Chri-
? —
ænker
s Be-
Kjö-
han
i vor
gte en
lt for
inders
d ved

Reisen var besværlig. 1797 kom han til Neapel og først den 8de Marts stod han i Rom, i Kunstens forjættede Land. Her traf han den lærde Archæolog *Zoega*, hvis Raad og Veiledning han benyttede; dog da *Zoega* blev ham for vanskelig at tilfredsstille, arbeidede han herefter uden Vidner. Paa sine stille Vandringer mellem Verdens berømteste Mindesmærker, i sit eensomme Hjem med Phantasiers Syner for sit drømmende Blik følte han sig gennemstrømmet af en ny Aand, der førte ham det fuldendte Ideal imøde, og gav ham Rolighed og Kraft til at forstyrre sit eget Værk, saa ofte han ei deri troede at gjenfinde Idelets Træk. Han har selv sagt om denne Tid, at da töede Sneen ham bort fra Öinene. Hurtigt svandt de 3 Aar hen for hans rastløse Stræben. Da nu Hjemreisen stundede til, da stod i det beskedne Værksted hans Jason færdig i Gibs i overmenneskelig Størrelse, — Jason, som henter det gyldne Skind! — et træffende Billede paa den lykkelige Kunstner, der saae sin stolteste Drøm i levende Virkelighed! — Hvor maa ikke Hjertet have brændt i ham, da man i Rom, i Kunstens Stad, strømmede skareviis til og beundrede de klassiske Former og den gjenopstandne græske Kunst i dens hele Reenhed. Men Ingen tænkte paa at understøtte den ædle Kunstner. Afreisen var allerede bestemt. Da traadte den rige Engländer *Hope*, Dagen før, ind i Værkstedet for ogsaa at see det beundrede Værk. Det fandt hans Bifald, og i Samtalens Løb spurgte han, hvor Meget denne Statue vilde koste at udføre i Marmor. «600 Zechiner» svarede den beskedne Kunstner, som var lykkelig, naar han blot kunde komme til at udføre den. «Det er for lidet» svarede *Hope*, «jeg giver Dem 800 Zechiner og vil strax sætte Dem istand til at begynde Arbeidet.» *Thorvaldsen* blev i Rom! Og hans taknemmelige Hjerte har oftere ladet ham yttre, at uden *Reventlov* og *Hope* vilde han aldrig været bleven til Det, han er. — Fra nu af voxede hans Ry og udbredte sig fra Land til Land. Allevegnefra strømmede Bestillinger til ham, og i hvert et Værk, han fuldendte, reiste han sig et nyt Hædersminde; og da han 1819 gjensaae sit Fædreland, var det som den verdensberømte

Danske, dobbelt elskelig ved det kjærlige, trofaste Hjerte, han uforandret havde bevaret. Opholdet i Kjöbenhavn var en Række af Festdage, der fortsattes i Tydslands Hovedstæder, som han besøgte paa Tilbagereisen til Rom. Her var han tidligere bleven udnævnt til Professor ved *Academia di St. Luca*, og som en Fader tog han sig af de mange Kunstnere, der flokkedes om ham, og som ved Tanken om, Hvad han har været dem, vistnok have Anledning til at nedbede Hjertets bedste Velsignelse over deres faderlige Ven. — Hans Værker smykke nu hvert et Sted i Europa, hvor Kunsten er i Ære. Som de berømteste Arbeider nævne vi: *Bacchus*, *Venus*, *Mars*, *Mercur* og *Adonis*, den mageløse Frise *Alexanders Triumphindtog* i Babylon og de mange beundringsværdige Basreliefs. Hertil komme hans prægtige Monumenter over *Poniatowsky*, *Nicolaus Copernicus* (Warschau), Hertugen af *Leuchtenberg*, *Maximilian* af Baiern (München), *Conradin* af Schwaben (Neapel), *Guttenberg* (Mainz), *Byron* (London), *Schiller* (Stuttgart). Selv Monumentet over Pave *Pius VII* blev betroet til ham, skjönt en Lutheraner! Et Vidne om Geniets Seier over Fordom og alle smaalige Hensyn. Men om hans dybe christelige Gemyt havde ogsaa hans Jesus og Apostlene aflagt Vidnedsbyrd for Alverden. — Aar ere siden henrundne! Han er smykket med Ære og Hæder, — hans Kaar ere heelt forandrede; men ikke har han glemt Danmark. Efterhaanden har han hidsendt flere af sine Værker dels i Marmor, dels i Afstøbninger. For at skaffe disse Sted har der dannet sig en Forening af Landets bedste Mænd, som af Medborgeres patriotiske Bidrag snart vil sættes istand til at indrette en ved kongelig Gave skjænket Bygning ved Christiansborg Slot til «Thorvaldsens Musæum», — hvorimod Kunstneren har erklæret, at han skjænker alle sine Værker, forsaavidt de ere i hans Besiddelse, og alle sine Kunstskatte til Staden Kjöbenhavn. Et saadant sønligt Hjerte har han bevaret for sit Fædreland. Han er nu i vor Midte! — Den 16de September 1838 bragte en Orlogsfregat ham hertil. Den var bortsendt for at modtage den Hædrede i Livorno. Tusinders Jubel modtog ham, da han steg i Land ved

Toldboden. Man spændte Hestene fra hans Vogn og en begeistret Skare trak den til hans Bolig paa Charlottenborg. Siden denne Dag har han faaet utallige Prøver paa sine Landsmænds Beundring og Kjærlighed. Kongen har udnævnt ham til Conferentsraad ligesom tidligere til Direktør for Kunstakademiet. Fest paa Fest har yinket ham ind i Kredsen af Danmarks hæderligste

Mænd. Det er stærke og skjønne Baand, med hvilke det hele Folk har bundet ham til sig. Dog længes vist den raske Olding tilbage til sit vante Attelier. Men det er vort ivrige Önske, at han siden ikke vil nægte sit taknemme Födeland at gjøre hans sidste Dage blide og flette Krandsen om hans hvide Lokker.

BERNSTORFF.

Andreas Petrus, Friherre — siden Greve af *Bernstorff*, er födt 28de August 1735 paa Godset Gartow i det Lüneburgske. Rigt begavet af Naturen glemte han ei heller samvittighedsfuldt at benytte og udvikle, Hvad der i saa fuldt Maal var blevet ham til Deel; og idet han i Leipzig, hvorhen han kom for at studere, vandt *Gellerts*, den berönte Digters og anseete Universitetslærers Venskab, gav han forud ligesom et Pant paa, hvor inderligt hans Fremtid skulde knyttes til Alt, hvad der er stort og skönt. I Göttingen fortsatte han Statsvidenskabernes Studium, siden i Genf, og han fuldendte det ved Reiser gennem Italien, Österrig, de tyske Stater, Frankrig, England og Holland. Imidlertid var han paa sin Farbroders Grev *Johan Hartvig Ernsts* Opfordring 1755 traadt i dansk Tjeneste som Kammerjunker og kom 1759 ind i det tyske Cancelli, blev Aaret efter Deputeret i Generaltoldkammeret, siden i Commercecollegiet og fik 1766 Sæde i Rente-kammeret. I denne store Virkekreds arbeidede han ivrigt paa Handelens og Fabrikernes Opkomst, og uagtet de betydelige Anstrængelser, der gjordes, for en Deel vare frugtesløse, kunne vi dog ei miskjende den patriotiske Fölelse, der bragte ham til at ville bringe Danmark paa samme Udviklingstrin som Udlandet. Men fremfor Alt maa vi lægge Mærke til, at han fra sin Reise i Eng-

land havde medbragt de lyseste Ideer om Land-oekonomien, han deeltog derfor med Iver i de foreløbige Foranstaltninger til Bondestandens Emancipation, og Godset *Bernstorff* afgav Beviis for disse nye Ideers Rigtighed og Gavnlighed. Af denne sin Virksomhed blev *Bernstorff* udreven, da hans Onkel ved *Struensees* overveiende Indflydelse fik Afskeed (1770), og Brodersönnen naturligviis deelte samme Skjæbne. Men at Det, hans ædle Be-stræbelser hidtil havde udrettet og for Fremtiden vilde kunne udrette, blev fuldeligt vurderet, derpaa fik han det skjönneste Beviis i den forventningsfulde Glæde, hvormed de dygtigste Mænd ved *Struensees* Fald modtog Efterretningen om *Bernstorffs* Tilbagekaldelse. Han traadte nu ind i den Green af Statsbestyrelsen, hvor han meest skulde udmærke sig, blev Chef for Departementet for de udenlandske Anliggender (27de April 1773) og var kort efter saa lykkelig at kunne fuldende, hvad hans Onkel havde begyndt, idet han ved Traktaten af 2den Juli 1773 fjernede de Hindringer for Nordens Rolighed, som laae deri, at den russiske Storfyrste *Paul* tillige var Besidder af den holsteen - gottorpske Andeel af Hertugdömmet Holsteen. At dette Naboskab var farligt, havde Fortiden viist. Ved hiin Traktat kom nu Holsteen samlet til det danske Kongehuus, og alle For-dringer bleve opgivne af den fyrstelige Linie.